مجله‌ی بررسی‌های آمار رسمی ایران
سال ۳۰، شماره‌ی ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۸، صص ۲۰۹ –۲۳۶

بررسی تطابق آمار شاغلان مزد و حقوق‌بگیر حاصل از طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی

کیانا ملک‌پور[†,*] و زهره فلاح محسن‌خانی[‡]

[†] وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

[‡] پژوهشکده آمار

چکیده. برنامه‌ریزی در حوزه‌های اشتغال از مهم‌ترین و اساسی‌ترین نیازهای کشور است که به شاخص‌های نیروی کار در مقاطع زمانی نیاز دارد. هم اکنون مرکز آمار ایران به‌عنوان مرجع آمار رسمی کشور عهده‌دار ارائه ارقام این حوزه است. ولی سازمان‌ها و ادارات دیگری نیز در کشور در سطح‌های کوچکتر آمارهای مربوط به این حوزه را ارائه می‌کنند. با یکسان‌سازی تعاریف، مفاهیم و طبقه‌بندی‌های مورد نیاز در منابع آمار رسمی مطابق با تعاریف، مفاهیم و طبقه‌بندی‌های آمارگیری نیروی کار می‌توان جداول تلفیقی از براوردهای اشتغال در سطح‌های مورد نیاز ارائه نمود سپس گام به گام آمار جداول اصلاح شوند تا تفاوت بین آمار دو منبع در حد امکان کاهش یابد. در این مقاله جامعه مورد نظر، شاغلان مزد و حقوق‌بگیر در نظر گرفته شده‌اند و جداول تلفیقی آن بر اساس آمارهای حاصل از آمارگیری نیروی کار و آمارهای ثبتی مربوط به بیمه سازمان تأمین اجتماعی، بیمه سلامت و سایر صندوق‌های بیمه اجتماعی (تا حد امکان) برای سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ارائه شده است. نتایج نشان می‌دهد به مرور با بهبود نظام آمارهای ثبتی آمار اشتغال مزد و حقوق‌بگیری حاصل از آمارگیری نیروی کار به آمارهای مستخرج از آمارهای مبتنی به ثبت نزدیک می‌شود.

واژگان کلیدی: آمارگیری نیروی کار، اشتغال مزد و حقوق‌بگیران، آمارهای ثبتی، تطبیق منابع آماری.

---

* نویسنده‌ی عهده‌دار مکاتبات

دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۲۵، پذیرش: ۱۳۹۹/۶/۲۴.

۱- مقدمه

از ابتدای قرن بیستم بیشتر کشورهای پیشرفته با اجرای طرح‌های آمارگیری، داده‌های بازار کار را به‌طور سیستماتیک جمع‌آوری می‌نمایند. البته این کشورها علاوه بر اجرای طرح آمارگیری نیروی کار، از طریق برخی منابع آماری دیگر نیز به نوعی اطلاعات مربوط در این حوزه را پوشش می‌دهند مانند آمارگیری گذران وقت، آمارگیری هزینه و درآمد. از سوی دیگر، با گسترش فعالیت‌های سازمان‌های بیمه‌گر و لزوم حمایت از نیروی انسانی، داده‌های ثبتی تأمین اجتماعی نیز به‌صورت منظم جمع‌آوری شده‌اند. باوجود در دسترس بودن اطلاعات مربوط به حوزه بازار کار، محققان، کارشناسان و برنامه‌ریزان، مشکلات عمده‌ای در به دست آوردن یک تصویر جامع و واحد از بازار کار دارند. این مشکلات عبارت‌اند از:

مشاهده نتایج متناقض بین منابع داده‌ها: به‌طور کلی آمارهای مربوط به بازار کار با استفاده از منابع آماری مختلف از واحدهای اندازه‌گیری، دوره‌های مرجع و تعاریف و مفاهیم مختلف استفاده می‌کنند.

نقص وجود بررسی اجمالی سراسری در حوزه بازار کار: هریک از منابع موجود در حوزه نیروی کار بخشی از بازار کار و جنبه‌های مرتبط با آن را توصیف می‌کند. این رویکرد ناقص دو مشکل همپوشانی و شکاف در شرح و توصیف را بوجود می‌آورد.

مشکلات و محدودیت‌های توصیف پویایی بازار کار: در حال حاضر اکثر آمارگیری‌ها تنها وضعیت در نقطه زمانی داده شده را ارائه می‌کند و به صورت پویا قابل تفسیر نیست.

ارتباط بین بازار کار و دیگر سیستم‌های آماری اغلب مفقود است: اکثراً ارتباط بین داده‌های بازار کار و داده‌های حساب‌های ملی در یک لحظه تصویر می‌شود اما ارتباط با داده‌های جمعیتی و آموزشی هم باید روشن باشد.

از آنجا که هر کشوری با سیستم آمار بازار کار توسعه‌یافته نیز با این مشکلات مواجه بوده است لذا از اوایل دهه هشتاد میلادی، بحث‌های بین‌المللی گسترده‌ای برای غلبه بر این مشکلات در قالب چارچوبی یکپارچه آغاز شد. با یکسان‌سازی تعاریف، مفاهیم و طبقه‌بندی‌های مورد نیاز از اطلاعات منابع مختلف آماری در ارتباط با متغیرهای حوزه نیروی کار می‌توان به یک سیستم یکپارچه دست یافت. بعد از طرح موضوع سیستم حساب‌های کار، در ۱۵ امین کنفرانس بین‌المللی سازمان بین‌المللی کار، چارچوب مفهومی

این سیستم یکپارچه از دیدگاه عرضه و تقاضای نیروی کار ارائه شد [۲۱]. در این سیستم با استفاده از آمارهای منابع مختلف و لحاظ نمودن چارچوب مفهومی آن، از طریق اتصال بین منابع مختلف آمارهای نیروی کار، علاوه بر تولید سایر نماگرها و آمارهای اساسی این بازار، می‌توان جداول تلفیقی از براوردهای اشتغال را ارائه کرد. پس از این کنفرانس، روش متکی بر تلفیق و اتصال منابع مختلف آمارهای بازار کار به‌عنوان روشی جهت ارزیابی کیفیت داده‌های آمارگیری نیروی کار نیز بکار رفت.

اکنون نیز در جمهوری اسلامی ایران، علاوه بر طرح آمارگیری نیروی کار که منبع اصلی‌ترین نماگرهای بازار کار است، به‌صورت ثبتی اطلاعات شاغلان در سازمان‌ها/ صندوق‌های بیمه‌گر جمع‌آوری می‌شود که هم‌خوانی آن‌ها می‌تواند به تولید شاخص‌های کلیدی بازار کار در سطوح تفصیلی‌تر مانند شهرستانی، منجر شود. لذا در این مقاله بر اساس روش‌های کلان ادغام، تلفیق آمار شاغلان مزد و حقوق‌بگیر بدست آمده از طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران با آمار مزد و حقوق‌بگیران شاغل استخراج شده از سازمان‌ها/ صندوق‌های بیمه‌گر ارائه می‌شود. تا از این رهگذر هم‌خوانی این دو منبع اطلاعاتی بازار کار مورد بررسی قرار گیرد.

۲-تعاریف و مفاهیم[۱]

کار: هر فعالیت اقتصادی فکری یا بدنی است که به‌منظور کسب درآمد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت است.

جمعیت فعال اقتصادی: شامل تمامی افراد شاغل و بیکار است.

بیکار: فرد در سن کار است که در دوره‌های زمانی مرجع، فاقد کار باشد (دارای اشتغال مزد و حقوق‌بگیری یا خوداشتغالی نباشد) آماده برای کار باشد (برای مزد و حقوق‌بگیری و خوداشتغالی آمادگی داشته باشد) جویای کار باشد (اقدامات مشخصی را به‌منظور جستجوی کار به‌صورت مزد و حقوق‌بگیری یا خوداشتغالی انجام داده باشد).

شاغل: فرد در سن کار که در طول زمان مرجع حداقل یک ساعت در شغل خود فعالیت داشته و یا بنا به دلایلی ترک موقت از شغل دارد. برای کارکنان فامیلی بدون مزدی که در طول زمان مرجع فعالیت شغلی انجام نداده‌اند، ترک موقت از شغل معنا ندارد.

وضع شغلی: وضعیتی است که در آن شاغلان بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی وضعیت اشتغال (ICSE) در یکی از بخش‌های خصوصی (کارفرما، کارکن مستقل، مزد و حقوق‌بگیر بخش خصوصی و کارکن فامیلی بدون مزد و حقوق) و بخش عمومی (مزد و حقوق‌بگیر بخش عمومی) قرار می‌گیرند.

کارفرما: فرد شاغلی است که برای انجام امور شغلی خود حداقل یک مزد و حقوق‌بگیر در استخدام دارد.

کارکن مستقل: فردی است که برای انجام فعالیت شغلی خود مزد و حقوق‌بگیری را در استخدام ندارد و خود نیز مزد و حقوق دریافت نمی‌کند.

مزد و حقوق‌بگیر: فرد شاغلی که به صورت تمام وقت یا پاره‌وقت کار می‌کند و در ازای آن مزد و حقوق معین (اعم از نقدی یا غیرنقدی) دریافت می‌کند و بر دو قسم مزد و حقوق‌بگیر بخش خصوصی و مزد و حقوق‌بگیر بخش عمومی است.

کارکن فامیلی بدون مزد و حقوق: فردی است که برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارد، کار می‌کند و از این بابت مزد و حقوق دریافت نمی‌کند.

خود اشتغال: فرد شاغلی است که برای انجام فعالیت شغلی خود مزد و حقوق دریافت نمی‌کند و شامل سه گروه کارفرمایان، کارکنان مستقل و کارکنان فامیلی بدون مزد و حقوق می‌باشد.

بیمه‌شده اصلی: فردی است که حائز شرایط ذکرشده در قوانین و مقررات سازمان یا صندوق بیمه‌گر بوده و می‌تواند حق بیمه بازنشستگی و یا درمان را طی دوره زمانی معین پرداخت نماید.

بیمه‌شده کارکنان دولت (اعم از شاغل و بازنشسته[۲]) سازمان بیمه سلامت: بیمه‌شده‌ای است که تحت قانون استخدام کشوری بوده و کسورات بازنشستگی آن‌ها به صندوق بازنشستگی کشوری واریز می‌شود یا می‌شده است.

بیمه‌شده خویش فرمایان سازمان بیمه سلامت: بیمه‌شده‌ای است که به‌عنوان صاحب حرف و مشاغل آزاد شناخته شده و تحت پوشش هیچ یک از بیمه‌های سازمان بیمه سلامت، تأمین اجتماعی و کمیته امداد نمی‌باشد.

بیمه‌شده سایر اقشار سازمان بیمه سلامت: بیمه‌شده‌ای است که به‌دلیل انعقاد قرارداد از سوی بیمه‌گزار خود با سازمان بیمه سلامت، دفترچه بیمه دریافت کرده‌اند، مانند طلاب و دانشجویان، مددجویان سازمان بهزیستی.

بیمه‌شده ایرانیان سازمان بیمه سلامت: بیمه‌شده‌ای است که تبعه ایران بوده که در زمره بیمه‌شده کارکنان دولت و خویش فرمایان هم نیستند.

بیمه‌شده بیمه همگانی سلامت: بیمه‌شده‌ای است که به‌دلیل نداشتن بیمه پایه درمان از طریق سایر انواع بیمه، از طریق بیمه همگانی سلامت تحت پوشش بیمه پایه درمان قرار گرفته است.

بیمه‌شده اجباری سازمان تأمین اجتماعی: بیمه‌شده‌ای است که به دستور کارفرما و یا نماینده او در محلی به نام کارگاه کار می‌کند و مزد یا حقوق دریافت می‌کند.

بیمه‌شده خاص سازمان تأمین اجتماعی: فردی است که مشمول بیمه اجباری نبوده و با میل و اراده خود تحت پوشش مقررات تأمین اجتماعی قرار می‌گیرد، شامل حرف و مشاغل آزاد، بافندگان، رانندگان، اختیاری، کارگران ساختمانی، باربران، خادمین مساجد، کارفرمایان صنفی می‌باشد.

بیمه‌شده توافقی سازمان تأمین اجتماعی: فردی است که بدون رابطه مزدبگیری تحت پوشش مقررات سازمان تأمین اجتماعی قرار می‌گیرد. مانند اعضای صندوق‌های نظام پزشکی و نظام دامپزشکی، معلمین حق‌التدریس، اعضای نماینده بیمه ایران، طلاب و دانشجویان.

بیمه‌شده بیمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی: فردی است که بدون میل و اراده بدون شغل شده و پیش از فاقد شغل شدن بیمه‌شده اجباری بوده است.

۳-چارچوب نظری

اندازه اشتغال، شاخص تقاضای کار در اقتصاد است که نمایانگر جمع تعداد افرادی است که در تولید ملی شرکت کرده‌اند. آمار اشتغال همراه با داده‌های تولید حساب‌های ملی، اندازه‌گیری بهره‌وری کار و کشش اشتغال را میسر می‌سازد. داده‌های اشتغال برحسب مشخصات جمعیتی و اجتماعی فرد، اطلاعات اساسی در مورد ساختار اشتغال را بدست می‌دهد. بر این اساس در اکثر کشورها، شاخص مذکور از نتایج طرح آمارگیری نیروی کار (یا اشتغال و بیکاری) حاصل می‌شود. از سوی دیگر برای محاسبه تولید ناخالص ملی، میزان تولید ملی که توسط شاغلان صورت پذیرفته است، مد نظر قرار می‌گیرد. از این رو کشورها همواره در تلاش هستند، بین نتایج طرح مذکور و سیستم حساب‌های ملی خود

تعادلی برقرار نمایند. از آنجا که سیستم حساب‌های ملی عمدتاً بر پایه آمارهای ثبت شده در واحدهای اقتصادی هستند، انتظار می‌رود بین اندازه اشتغال حاصل از طرح آمارگیری نیروی کار و تعداد افرادی که در تولید ناخالص ملی مشارکت داشته‌اند، همخوانی و تعادلی وجود داشته باشد. البته بررسی این منابع تناقض‌هایی ناشی از تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها، شیوه جمع‌آوری و هدف از تولید داده‌ها را نشان داده است. علی رغم این امر، تکنیک ادغام کلان روشی است که تناقض‌های مذکور را به حداقل می‌رساند. این روش طی فرایند سلسله مراتبی در ابتدا با یکسان‌سازی تعاریف، مفاهیم و طبقه‌بندی‌های بکاررفته در این منابع، میزان تناقض‌ها و اختلاف‌ها را کاهش می‌دهد. در ادامه به‌منظور رفع هر چه بیشتر اختلاف‌های موجود، با بکارگیری منابع اطلاعاتی مکمل (با رعایت یکسان بودن تعاریف و طبقه‌بندی‌ها) تا حد امکان مجدداً تناقض‌ها کاهش می‌یابد [۲۲] (شکل ۱).

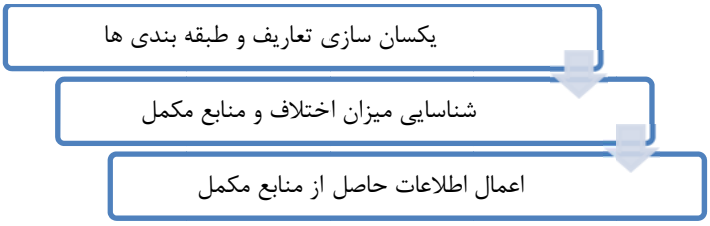

شکل ۱- فرایند سلسه مراتبی تکنیک ادغام کلان

لازم به ذکر است کشورهای زیادی از روش ادغام کلان برای تولید و بررسی آمارهای موضوعی استفاده نموده‌اند که از آن جمله می‌توان به کشور هلند اشاره کرد. در هلند، روش‌های ادغام کلان به‌طور رسمی در طول دهه گذشته در موارد بسیاری بکار گرفته شده است [۲۴]. از جمله پرکاربردترین زمینه‌های روش ادغام کلان در مقیاس بزرگ، حساب‌های ملی است که به‌طور گسترده تا کنون مورد استفاده قرار می‌گیرد [۲۳]. آن‌ها همچنین این روش را در سطح کلان برای آمار کسب و کار، و نیز به‌منظور معرفی یک روش برای تلفیق آمار تجارت و آمار حمل ونقل بکار برده‌اند.

از سوی دیگر می‌توان اذعان داشت، یکی از مهم‌ترین کاربردهای روش ادغام کلان در حوزه‌ی بازار کار به‌منظور تولید شاخص‌های اساسی بازار نامبرده است [۲۲] که این مقاله نیز به این مقوله می‌پردازد.

۴- روش تحقیق

در رابطه با بازار کار ایران مطالعات توصیفی و تحلیلی بسیاری انجام شده است که در بعضی از موارد داده‌های حاصل از آمارگیری نیروی کار مورد ارزیابی نیز قرار گرفته و نشان داده شده است که آمار اشتغال نیروی کار با آمار تولید حساب‌های ملی سازگاری نزدیک داشته و رشد اشتغال و تولید بر اساس ستانده با ارزش‌افزوده به‌طور موازی حرکت می‌کنند [۲۵]. اما تا کنون آمارهای مربوط به اشتغال نیروی کار با آمارهای ثبتی موجود مقایسه و ارزیابی و به‌صورت جداول تلفیقی ارائه نشده‌اند. لذا همان طور که در بخش‌های قبل بیان شد، هدف از این مقاله بررسی همخوانی اطلاعات حاصل از طرح آمارگیری نیروی کار با منابع آماری ثبتی است. از آن جا که برای ارزیابی تمام نماگرهای اصلی طرح مذکور مانند آمار بیکاران و جمعیت فعال، آمارهای ثبتی یا سایر آمارگیری‌های منسجمی وجود ندارد که از تلفیق اطلاعات آن‌ها منبع قابل مقایسه‌ای با داده‌های آمارگیری نیروی کار بدست آید، جامعه مورد بررسی را به شاغلان مزد و حقوق‌بگیر محدود می‌کنیم. زیرا فقط برای شاغلان مزد و حقوق‌بگیر، داده‌های مربوط به سازمان‌ها/ صندوق‌های بیمه‌گر از جمله سازمان بیمه سلامت، سازمان بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی، منبع قابل مقایسه است. این اطلاعات از آمارنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی [۱۸] و سالنامه‌های آماری وزارت رفاه و تأمین اجتماعی سابق [۱۹ و ۱٤]، سازمان تأمین اجتماعی [۱۰ و ۱۱] و سایر صندوق‌های بیمه اجتماعی [۹-۱] و [۱۲ و ۱۳] قابل استناد، قابل حصول و بروز است. بنابراین با بهره‌گیری از داده‌های آمارگیری نیروی کار و آمارهای ثبتی حوزه بیمه مرتبط با شاغلان مزد و حقوق‌بگیر، جداول تلفیقی این دو منبع را ارائه می‌نماییم. در مرحله اول یکسان‌سازی تعاریف و مفاهیم و طبقه‌بندی‌های مورد نیاز در این دو منبع را انجام می‌دهیم. در مرحله بعد قلم به قلم داده‌های دو منبع را کنار یکدیگر گذاشته و تا حد امکان با توجه به ویژگی‌های دو منبع

(آمارگیری و ثبتی) داده‌های جداول را اصلاح و نتایج را به یکدیگر نزدیک می‌نماییم. در ابتدا منابع آماری معرفی می‌شوند:

۴-۱- معرفی منابع آماری

۴-۱-۱- آمارگیری نیروی کار

آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران از آمارگیرهای مهم کشور محسوب می‌شود که با نمونه‌ای حدود ۶۰۰۰۰ خانوار به‌صورت فصلی از سال ۱۳۸۴ انجام می‌شود. تعاریف و مفاهیم به‌کاررفته در آمارگیری نیروی کار از آخرین استاندارد بین‌المللی آمار اشتغال و بیکاری توصیه‌شده توسط سازمان بین‌المللی کار [۱۷] تبعیت می‌کند و پرسشنامه خانوار بر اساس این استاندارد تنظیم شده است. شاغلان در این آمارگیری عبارت‌اند از:

- تمام افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر (حداقل سن تعیین‌شده) که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده یا بنا به دلایلی به‌طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. شاغلان به‌طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق‌بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق‌بگیران و تداوم کسب و کار برای خوداشتغالان، به‌عنوان اشتغال محسوب می‌شود. افراد زیر نیز به‌لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند.
- افرادی که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند، کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد).
- کارآموزانی که در دوره کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت مؤسسه محل کارآموزی انجام می‌دهند، یعنی مستقیماً در تولید کالا یا خدمات سهیم هستند و فعالیت آن‌ها «کار» محسوب می‌شود.
- محصلانی که در هفته مرجع مطابق تعریف، کار کرده‌اند.
- تمام افرادی که در نیروهای مسلح به‌صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح پرسنل کادر و سربازان، درجه‌داران، افسران وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی).

مفهوم «کار» در تعریف بین‌المللی اشتغال، بسیار گسترده در نظر گرفته شده است و شامل تمام فعالیت‌های اقتصادی است که در محدوده تولید نظام حساب‌های ملی قرار می‌گیرند [۲۱]. جزئیات بیشتر در مورد تعاریف و مفاهیم بقیه شاخص‌ها و طرح نمونه‌گیری در نشریات نتایج آمارگیری نیروی کار ایران ارائه شده است.

۴-۱-۲- منابع ثبتی

دو منبع اصلی از منابع ثبتی به کار رفته در این مقاله، داده‌های ثبت‌شده در سازمان‌های بیمه سلامت، سازمان بازنشستگی کشوری و تأمین اجتماعی است. هر یک از سازمان‌های نامبرده افراد جامعه را در قالب بیمه‌شده اصلی و بیمه‌شده تبعی پوشش داده و با توجه به سهم حق بیمه پرداختی، شیوه پرداخت و مزایای آن، بیمه‌شدگان را به انواع بیمه تقسیم می‌نمایند. بر این اساس در سال ۱۳۹۷ سازمان بیمه سلامت و تأمین اجتماعی به ترتیب ۴۱۲۶۲۸۳۲ و ۴۲۹۶۰۷۷۷ نفر تحت پوشش داشته‌اند. افراد تحت پوشش شامل بیمه‌شدگان اصلی و تبعی، بازنشستگان و بازماندگان هستند که در قالب انواع بیمه قابل تفکیک هستند. لذا با استناد به هدف مقاله حاضر، صرفاً بیمه‌شدگان اصلی مد نظر قرار گرفته است. لازم به ذکر است بازنشستگان و بازماندگان در زمره بیمه شدگان اصلی نیستند حتی اگر مستمری تعیین‌شده به‌طور مستقیم به آن‌ها پرداخت شود. بنابراین بیمه‌شدگان اصلی در سازمان‌های مذکور به شرح زیر است:

۱) سازمان بیمه سلامت یا سازمان بازنشستگی کشوری
- سازمان بیمه سلامت
  - بیمه‌شده کارکنان دولت (اعم از شاغل و بازنشسته)
  - بیمه‌شده خویش‌فرمایان
  - بیمه‌شده سایر اقشار
  - بیمه‌شده ایرانیان
  - بیمه‌شده بیمه همگانی سلامت
- سازمان بازنشستگی کشوری

کسورپردازان سازمان مذکور به استثنا خویش فرمایان

۲) سازمان تأمین اجتماعی
- بیمه‌شده اجباری

- بیمه‌شده خاص
- بیمه‌شده توافقی
- بیمه‌شده بیمه بیکاری

۳) سایر صندوق‌های بیمه اجتماعی

علاوه بر دو سازمان نامبرده، صندوق‌های دیگری نیز به فعالیت اقتصادی «بیمه‌گری» می‌پردازند که اگر چه تعداد بیمه‌شدگان آن‌ها به اندازه سازمان‌های بیمه سلامت و تأمین اجتماعی نیست اما سهمی از شاغلان را شامل می‌شوند. این صندوق‌ها بر خلاف دو سازمان مذکور، تنها یک نوع بیمه را ارایه می‌نمایند. با بررسی‌های انجام‌شده مشخص شد، طبق تعریف استاندارد، تمام بیمه پردازان این صندوق‌ها شاغل هستند. صندوق‌های بیمه اجتماعی مورد نظر عبارت‌اند از:

۱- صندوق بازنشستگی و رفاه کارکنان صنعت نفت
۲- صندوق بازنشستگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۳- صندوق بازنشستگی بیمه مرکزی ایران
٤- صندوق بازنشستگی شرکت بیمه ایران
٥- صندوق بازنشستگی شهرداری تهران
٦- صندوق بازنشستگی شرکت ملی فولاد ایران
۷- صندوق بازنشستگی بنادر و دریانوردی
۸- صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز
۹- صندوق بازنشستگی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران
۱۰- صندوق بازنشستگی سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
۱۱- صندوق بازنشستگی صنایع مس ایران
۱۲- صندوق بازنشستگی مشترک بانک‌ها
۱۳- صندوق بازنشستگی کارکنان واجا
۱٤- صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح
۱٥- صندوق بازنشستگی وکلای دادگستری
۱٦- صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان

از بین صندوق‌های نامبرده صندوق‌های بازنشستگی نیروهای مسلح و کارکنان واجا به دلیل محرمانگی اطلاعات (و عدم دسترسی به اطلاعات به‌دلیل محرمانگی) در منبع ثبتی

و همچنین عدم پوشش نیروهای مسلح (نظامی و انتظامی) در طرح آمارگیری نیروی کار از مجموعه مورد بررسی کنار گذاشته شدند. لازم به ذکر است سازمان‌های متولی این صندوق‌ها (به استثنا نیروهای مسلح و کارکنان واجا) از قانون استخدامی خاص پیروی می‌نمایند لذا کارکنان رسمی آن‌ها در زمره بیمه‌شدگان کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت یا بیمه‌شدگان اجباری سازمان تأمین اجتماعی نیستند. اما کارکنان غیررسمی آن‌ها (اعم از پیمانی، قراردادی و ...) عمدتاً بیمه‌شده اجباری سازمان تأمین اجتماعی هستند. از این رو به‌منظور اجتناب از بیش‌شماری تنها کارکنان رسمی مد نظ رقرار گرفته‌اند.

۴-۲- ادغام کلان اقلام تحت پوشش منابع ثبتی با آمارگیری نیروی کار

به منظور یکسان‌سازی تعاریف و مفاهیم، از آن‌جا که مزد و حقوق‌بگیران گروهی از شاغلان هستند، در ابتدا مفهوم شاغل برای یکسان‌سازی انتخاب می‌شود. همان‌طور که در بخش ۲ بیان شد، بر اساس تعریف بین‌المللی، جمعیت شاغل شامل تمام افرادی است که سن آن‌ها بیش از سن تعیین شده، بوده و در زمان مرجع مطابق با تعریف کار حداقل یک ساعات فعالیت نموده‌اند، این افراد در یکی از رده‌های مزدبگیری، خود اشتغالی (کارفرمایان، کارکنان مستقل و کارکنان فامیلی بدون مزد) قرار می‌گیرند. این تعریف در سیزدهمین کنفرانس بین‌المللی آمارشناسان کار (۱۹۸۲) مورد تصویب کشورها قرار گرفت که با اجرایی شدن طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۱۳۸۴، به‌عنوان تعریف استاندارد ملی شناخته شده است. لذا لازم است تعریف بیمه‌شدگان اصلی و زیر مجموعه‌های آن مطابق این تعریف استاندارد و یکسان شود. اگر چه در بیشتر سازمان‌ها/ صندوق‌های بیمه‌گر، بیمه‌شدگان اصلی طبق تعریف استاندارد، شاغل محسوب می‌شوند اما در آمار بیمه‌شدگان اصلی[۳] سازمان‌های بیمه سلامت (سازمان بازنشستگی کشور) و تأمین اجتماعی که عمده‌ترین سهم بیمه پردازان را به خود اختصاص داده‌اند، افراد غیرشاغل لحاظ شده‌اند. چرا که تمام آحاد مردم با هر وضع فعالیتی اعم از شاغل، بیکار ، زنان خانه‌دار و ... می‌توانند به‌عنوان بیمه‌شده اصلی شناخته شوند. از این رو لازم است بیمه‌شدگان اصلی از نقطه نظر «بیمه بودن به‌دلیل اشتغال» مورد بررسی قرار گیرند. بر اساس این ویژگی، بیمه‌شدگان اصلی زیر عمدتاً در زمره شاغلان محسوب می‌شوند:

۱- بیمه‌شدگان کارکنان دولت (شاغل)
۲- بیمه‌شدگان خویش فرمایان
۳- بیمه‌شدگان اجباری
٤- بیمه‌شدگان حرف و مشاغل آزاد
٥- بیمه‌شدگان بافنده
٦- بیمه‌شدگان راننده
۷- بیمه‌شدگان کارگر ساختمانی
۸- بیمه‌شدگان باربران
۹- بیمه‌شدگان خادمین مساجد
۱۰- بیمه‌شدگان کارفرمایان صنفی
۱۱- بیمه‌شدگان مربیان مهدهای کودک تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور
۱۲- بیمه‌شدگان صندوق نظام پزشکی
۱۳- بیمه‌شدگان صندوق نظام دامپزشکی
۱٤- بیمه‌شدگان معلمین حق‌التدریس
۱٥- بیمه‌شدگان اعضای نماینده بیمه ایران

در مرحله دوم، تعریف بین‌المللی و استاندارد مزد و حقوق‌بگیر ملاک عمل بوده است. مطابق با تعریف یادشده، مزد و حقوق‌بگیر به شاغلی اطلاق می‌شود که به‌صورت تمام وقت یا پاره وقت کار و در ازای آن مزد و حقوق معین (اعم از نقدی یا غیر نقدی) دریافت می‌کند. بر اساس این تعریف، مزد و حقوق‌بگیر سه ویژگی اصلی دارد:

۱- شاغل است،
۲- در ازای کار خود مزد یا حقوق می‌گیرد،
۳- با توجه به ویژگی (۲)، حتماً کارفرما (اگر در بخش خصوصی باشد) یا در استخدام سازمان عمومی (اگر در بخش عمومی باشد) دارد.

در طرح آمارگیری نیروی کار بر اساس پرسش وضع شغلی، مزد و حقوق‌بگیران براورد می‌شود. از سوی دیگر لازم است مزد و حقوق‌بگیران بیمه‌شده نیز شناسایی شوند. بنابراین

تعاریف بکاررفته برای بیمه شدگان اصلی نامبرده در مرحله قبل، مورد بررسی قرار گرفته و سه ویژگی اصلی تعریف مزد و حقوق‌بگیر در تعاریف گروه‌های بیمه‌شدگان اصلی شاغل (در قسمت ۳ بیان شد) ارزیابی گردید. لذا بیمه شدگان ذیل با احتمال زیاد در زمره مزد و حقوق‌بگیران خواهند بود:

۱- بیمه‌شدگان کارکنان دولت (شاغل) / کسورپردازان سازمان بازنستگی کشوری (به استثنا خویش‌فرمایان)
۲- بیمه‌شدگان اجباری
۳- بیمه‌شدگان کارگر ساختمانی
٤- بیمه‌شدگان خادمین مساجد
٥- بیمه‌شدگان مربیان مهدهای کودک تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور
٦- بیمه‌شدگان معلمین حق‌التدریس
۷- بیمه‌شدگان اعضای نماینده بیمه ایران
۸- کارکنان رسمی صنعت نفت
۹- کارکنان رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۱۰- کارکنان رسمی بیمه مرکزی ایران
۱۱- کارکنان رسمی شرکت بیمه ایران
۱۲- کارکنان رسمی شهرداری تهران
۱۳- کارکنان رسمی شرکت ملی فولاد ایران
١٤- کارکنان رسمی بنادر و دریانوردی
۱۵- بیمه‌شدگان صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز (کارکنان رسمی تحت پوشش سازمان گسترش و نوسازی صنایع و معادن)
١٦- کارکنان رسمی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (هما)
۱۷- کارکنان رسمی سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
۱۸- کارکنان رسمی صنایع مس ایران
۱۹- کارکنان رسمی مشترک بانک‌ها
۲۰- کارکنان رسمی فعال در سازمان‌های تحت پوشش بنیاد مستضعفان

لازم به ذکر است متأسفانه به‌دلیل عدم انتشار تعداد کارکنان رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سالنامه‌های مربوطه یا سایر منابع، در پژوهش حاضر امکان بهره‌مندی از اطلاعات آن‌ها وجود نداشت.

نکته قابل ملاحظه در خصوص تطبیق مزد و حقوق‌بگیران نکات زیر مد نظر قرار گرفتند:

- شناسایی بیمه‌شدگان اصلی در مشاغل مختلف است. به عبارت بهتر، از آن جا که امکان اشتغال یک نفر در بیش از یک شغل وجود دارد و این فرد می‌تواند بابت هر شغل خود بیمه‌شده اصلی تلقی شود بنابراین لازم است این نکته نیز در محاسبات لحاظ شود. از آن جا که هنوز به‌دلایل مختلف امکان یکتاسازی افراد در منابع ثبتی بیمه‌ای مهیا نشده است، با تکیه بر وضع شغلی در شغل دوم که در آمارگیری نیروی کار پرسش می‌شود، تصحیح مذکور صورت می‌پذیرد. از طرف دیگر، فارغ از همپوشانی منابع، نتایج آمارگیری نیروی کار نشان داده است که بین شاغلان دو شغله افرادی هستند که در شغل اصلی خود مزد و حقوق‌بگیر نبوده اما در شغل دوم مزد و حقوق‌بگیر هستند. در نتیجه در صورت عدم توجه به این گروه با خطای کم‌پوششی روبرو خواهیم بود. بر این اساس افزودن شاغلانی که در شغل دوم خود مزد و حقوق‌گیر بوده‌اند علاوه بر تصحیح مشکل چندشغله‌ها، خطای کم پوششی را نیز کاهش می‌دهد.
- از سوی دیگر به‌منظور هر چه بیشتر شدن تطابق آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی، ویژگی سن مزد و حقوق‌بگیران و بیمه‌شدگان اصلی نیز مد نظر قرار گرفت. بر این اساس از آن جا که وضع فعالیت برای افراد ۱۰ ساله و بیشتر مورد پرسش قرار می‌گیرد لذا مزد و حقوق‌بگیران ۱۰ ساله و بیشتر در این تحقیق در نظر گفته شده‌اند. همچنین اگر چه بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت قطعاً ۱۸ ساله و بیشتر هستند، بین بیمه‌شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی، افراد کمتر از ۱۵ سال نیز مشاهده شده است. بر این اساس بازه سنی مورد بررسی در پژوهش حاضر ۱۰ ساله و بیشتر انتخاب شده است.

۵- یافته‌ها

همان طور که بیان شد، در این مقاله به اشتغال مزد و حقوق‌بگیران پرداخته می‌شود. از این رو آمارهای ثبتی در کنار نتایج آمارگیری نیروی کار طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ در قالب جداول زیر بررسی و تنظیم شده است. این اطلاعات نشان می‌دهند، طی سال‌های مورد بررسی تعداد مزد و حقوق‌بگیران از هر دو منبع روند یکسانی دارند. به عبارت بهتر طی مدت مورد بررسی براورد تعداد مزد و حقوق‌بگیران حاصل از آمارگیری نیروی کار افزایش‌یافته و همسوی آن تعداد مزد و حقوق‌بگیران بدست آمده از منابع ثبتی نیز زیاد شده است. اما نکته حایز اهمیت اختلاف معنی‌دار این دو منبع است. این اختلاف در دومین سال بررسی (۱۳۸۵) ۲۳۵۴۳۶۵ نفر می‌باشد - بیشترین مقدار طی سال‌های مورد نظر است - که به‌علت کم بودن پوشش بیمه تأمین اجتماعی بوده است. اما با افزایش بیش از هشتصد هزار نفری بیمه‌شدگان اجباری در سال ۱۳۸۶، اختلاف مزبور به حدود یک میلیون و ششصد هزار نفر کاهش می‌یابد. این روند کاهشی با افزوده شدن بیمه‌های مختلف سازمان تأمین اجتماعی مانند کارگران ساختمانی و خادمین مساجد شدت بیشتری می‌یابد. بگونه‌ای که تعداد بیمه‌شدگان اصلی این سازمان که به‌عنوان مزد و حقوق‌بگیر شناسایی شده‌اند، از ۷۴۴۵۵۲۳ نفر در سال ۱۳۸۶ به ۱۰۳۸۳۵۷۰ نفر در سال ۱۳۹۴ افزایش می‌یابد. در حقیقت طی مدت مذکور روند کاهشی اختلاف تعداد مزد و حقوق‌بگیران تا سال ۱۳۹۴ ادامه داشته به‌طوری که در این سال اختلاف مذکور به ۶۴۸۶۹۹ نفر رسیده است. البته پس از این سال افزایش هایی رخ داده که این امر می‌تواند تاحدی به‌علت روند کاهشی بیمه‌شدگان کارکنان دولت باشد.

همان طور که بیان شد، طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ بیمه‌شدگان کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت روند کاهشی داشته‌اند. این مهم به‌دلایل عدم جذب رسمی نیروی انسانی در دولت و اجرایی شدن قانون امکان تغییر سازمان یا صندوق بیمه‌گر برای کارکنان رسمی دولت است. با این وجود همان‌طور که بیان شد، اختلاف تعداد مزد و حقوق‌بگیران از دو منبع مورد بررسی، طی مدت مورد نظر به مرور به ویژه از سال ۱۳۹۰، کمتر و کمتر شده است (شکل ۲). این مهم از یک سو به لحاظ افزایش سطح پوشش بیمه تأمین اجتماعی است به گونه‌ای که در گذشته تعداد بیشتری از مزد و حقوق‌بگیران تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی نبودند که با ایجاد انواع بیمه مانند کارگران ساختمانی، معلمین

حق‌التدریس و ...، این افراد نیز در جرگه بیمه‌شدگان افزوده شدند. به‌عبارت بهتر حجم اشتغال غیر رسمی کمتر شده است. از سوی دیگر، به‌دلیل ارتقای ثبت‌های آماری نیز می‌باشد. افزایش کیفیت داده‌های ثبتی همزمان با انتشار آمار پرسنلی به‌عنوان یکی از اقلام اطلاعاتی سازمان‌هایی نظیر بانک‌ها، صنعت نفت و ... که وظایف و مسئولیت متفاوتی دارند موجب افزایش پوشش اطلاعاتی مزد و حقوق‌بگیران شده است. این امر هم‌زمان با روند کاهشی تعداد بیمه‌شدگان کارکنان دولت (بیمه سلامت) صورت می‌پذیرد. البته لازم به توضیح است که با وجود ارتقای آمارهای ثبتی همچنان در آینده با این اختلاف روبرو خواهیم بود چرا که طرح آمارگیری نیروی کار، براورد سالانه‌ای از تعداد شاغلان و به تبع آن مزد و حقوق‌بگیران ارایه می‌کند اما تعداد سالانه مزد و حقوق‌بگیران بیمه‌شده در حقیقت تعداد این نماگر در پایان سال تقویمی است.

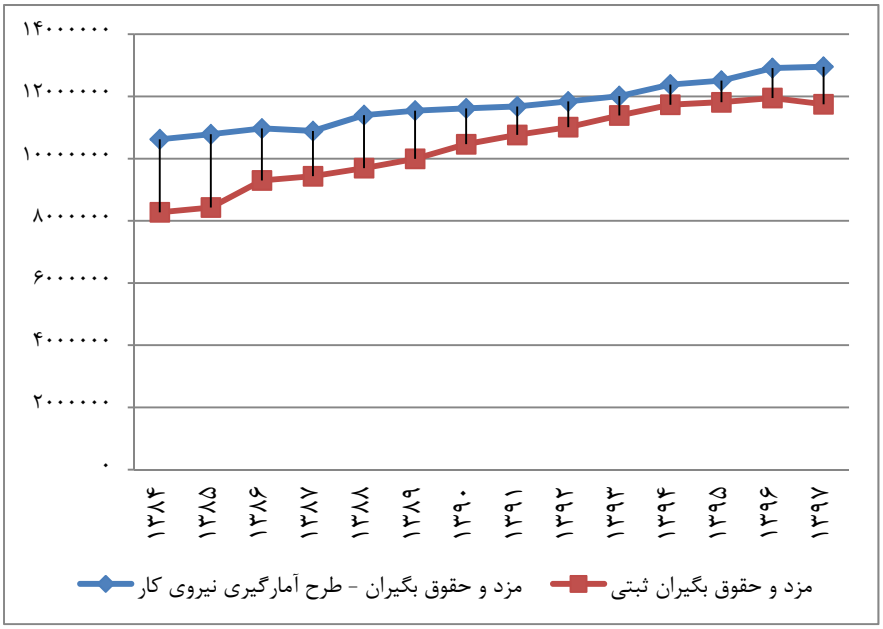

شکل ۲- مزد و حقوق‌بگیران حاصل از طرح آمارگیری نیروی کار و ثبتی طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۸۴				سال ۱۳۸۵			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۰۶۱۸۵۷۹	بیمه شدگان اصلی شاغل	۸۵۵۵۴۱۱	شاغلان	۲۰۸۴۱۴۲۰	بیمه شدگان اصلی شاغل	۸۷۱۵۹۱۷
مزد و حقوق‌بگیران[1]	۱۰۶۲۱۷۹۶	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی[2]	۸۲۷۴۵۹۹	مزدوحقوق‌بگیران[1]	۱۰۷۸۳۵۱۸	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی[2]	۸۴۲۹۱۵۳
مزد و حقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۰۴۲۱۳۲۹	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت[3]	۱۷۰۰۷۵۴	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۰۶۶۸۲۵۴	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت[3]	۱۶۶۳۶۰۶
مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۲۰۰۴۶۷	مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۶۴۱۷۴۰۶	مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۱۱۵۲۶۴	مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۶۵۹۹۲۷۸
		اجباری	۶۴۱۷۴۰۶			اجباری	۶۵۹۹۲۷۸
		کارگران ساختمانی	۰			کارگران ساختمانی	۰
		خادمین مساجد	۰			خادمین مساجد	۰
		مربیان مهد کودک	۰			مربیان مهد کودک	۰
		معلمین حق التدریس	۰			معلمین حق التدریس	۰
		اعضای نماینده بیمه ایران	۰			اعضای نماینده بیمه ایران	۰
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۱۵۶۴۳۹			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۱۶۶۲۶۹
		صنعت نفت	۷۶۳۳۰			صنعت نفت	۸۳۹۶۴
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۳۷۱۵۳			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۴۰۰۲۹
		بیمه‌های دولتی	۵۲۷۲			بیمه‌های دولتی	۵۲۲۶
		بیمه مرکزی	۲۱۵			بیمه مرکزی	۲۳۹
		سایر بیمه های دولتی	۵۰۵۷			سایر بیمه های دولتی	۴۹۸۷
		صدا و سیما	۱۶۵۸۵			صدا و سیما	۱۶۷۲۹
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۳۲			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۸۵
		سازمان بنادر و دریانوردی	۲۹۷			سازمان بنادر و دریانوردی	۳۴۵
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	×			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	×
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	×			صندوق بازنشستگی آینده ساز	×
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۲۰۷۷۰			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۹۴۶۰
		صندوق بازنشستگی مس	×			صندوق بازنشستگی مس	×
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۴۳۱
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			۲۳۴۲۱۹۷	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			۲۳۵۴۳۶۵

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

[1] مزد و حقوق‌بگیران ازطرح آمارگیری نیروی کار حاصل جمع مزد و حقوق‌بگیران در شغل اصلی و در شغل دوم می باشد.

[2] مزد و حقوق‌بگیران ثبتی برابر با مجموع بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت، مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تأمین اجتماعی و مزد و حقوق‌بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی است.

[3] بیمه شدگان اصلی کارکنان دولت سازمان بیمه سلامت از حاصل تفریق بیمه شدگان اصلی آن سازمان و بازنشستگان سازمان بازنشستگی بدست آمده است. برای سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۱ اطلاعات کسورپردازهای سازمان بازنشستگی در دسترس نبوده است.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۸۶				سال ۱۳۸۷			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۱۰۹۲۴۷۷	بیمه شدگان اصلی شاغل	۹۷۰۴۸۸۳	شاغلان	۲۰۵۰۰۳۱۰	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۰۳۲۲۳۵۶۰
مزدوحقوق‌بگیران	۱۰۹۶۹۳۲۶	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۹۲۹۹۷۷۰	مزد و حقوق‌بگیران	۱۰۸۸۶۰۱۲	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۹۴۳۵۲۱۲
مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۰۸۶۶۵۶۰	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۶۱۴۱۰۹	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۰۸۱۳۱۱۰	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۳۳۶۴۹۴
مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۱۰۲۷۶۶	مزدوحقوق‌بگیران بیمه-شده- سازمان تامین اجتماعی	۷۴۴۵۵۲۳	مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۷۲۹۰۲	مزدوحقوق‌بگیران بیمه-شده- سازمان تامین اجتماعی	۷۸۵۹۷۴۰
		اجباری	۷۴۴۵۵۲۳			اجباری	۷۸۴۵۹۹۲
		کارگران ساختمانی	۰			کارگران ساختمانی	۰
		خادمین مساجد	۰			خادمین مساجد	۱۳۷۴۸
		مربیان مهد کودک	۰			مربیان مهد کودک	۰
		معلمین حق التدریس	۰			معلمین حق التدریس	۰
		اعضای نماینده بیمه ایران	۰			اعضای نماینده بیمه ایران	۰
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۴۰۱۳۸			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۳۸۹۷۸
		صنعت نفت	۸۷۲۴۶			صنعت نفت	۸۵۶۵۴
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۰۵۹۴۸			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۰۴۱۳۵
		بیمه های دولتی	۵۴۸۶			بیمه های دولتی	۵۳۹۷
		بیمه مرکزی	۲۳۱			بیمه مرکزی	۲۳۵
		سایر بیمه های دولتی	۵۲۵۵			سایر بیمه های دولتی	۵۱۶۲
		صدا و سیما	۱۶۵۴۸			صدا و سیما	۱۵۵۰۲
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۶۰۰۴			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۲۰۷
		سازمان بنادر و دریانوردی	۳۹۷			سازمان بنادر و دریانوردی	۹۷
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	×			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۹۵۸۰
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	×			صندوق بازنشستگی آینده ساز	×
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۸۱۰۰			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۸۰۱۵
		صندوق بازنشستگی مس	×			صندوق بازنشستگی مس	×
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۴۰۹			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۳۹۱
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			**۱۶۶۹۵۵۶**	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			**۱۴۵۰۸۰۰**

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۸۸				سال ۱۳۸۹			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۱۰۰۰۷۰۴	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۰۸۲۲۴۲۱	شاغلان	۲۰۶۱۸۵۷۹	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۱۲۴۳۸۱۲
مزد و حقوق‌بگیران	۱۱۳۹۸۳۸۹	مزد و حقوق‌بگیران ثبتی	۹۶۹۶۴۰۰	مزد و حقوق‌بگیران	۱۱۵۴۱۶۲۷	مزد و حقوق‌بگیران ثبتی	۹۹۹۳۹۴۳
مزد و حقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۳۱۰۵۹۶	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۲۸۱۰۹۷	مزد و حقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۴۴۸۵۶۲	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۱۷۵۱۲۸
مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۸۷۷۹۳	مزد و حقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۸۱۶۵۰۶۳	مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۹۳۰۶۵	مزد و حقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۸۵۹۹۳۹۳
		اجباری	۸۱۴۳۷۲۰			اجباری	۸۴۵۷۸۶۶
		کارگران ساختمانی	۰			کارگران ساختمانی	۱۱۴۶۴۵
		خادمین مساجد	۲۰۶۸۰			خادمین مساجد	۲۴۴۲۷
		مربیان مهد کودک	۰			مربیان مهد کودک	۰
		معلمین حق التدریس	۰			معلمین حق التدریس	۱۶۹۸
		اعضای نماینده بیمه ایران	۶۶۳			اعضای نماینده بیمه ایران	۷۵۷
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۵۰۲۴۰			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۱۹۴۲۲
		صنعت نفت	۸۷۰۳۲			صنعت نفت	۸۴۸۲۸
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۱۱۱۷۴			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۰۰۸۵۱
		بیمه های دولتی	۳۲۸۰			بیمه های دولتی	۲۲۸۲
		بیمه مرکزی	۳۱۰			بیمه مرکزی	۳۱۳
		سایر بیمه های دولتی	۲۹۷۰			سایر بیمه های دولتی	۱۹۶۹
		صدا و سیما	۱۵۶۰۹			صدا و سیما	۵۲۱
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۵۲۸۸			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۴۹۲۴
		سازمان بنادر و دریانوردی	۶۴			سازمان بنادر و دریانوردی	۱۵۴
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۹۶۰۸			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۹۴۹۲
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	×			صندوق بازنشستگی آینده ساز	×
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۷۷۸۵			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۶۰۰۰
		صندوق بازنشستگی مس	×			صندوق بازنشستگی مس	×
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۴۰۰			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۳۷۰
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			**۱۷۰۱۹۸۹**	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			**۱۵۴۷۶۸۴**

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۰				سال ۱۳۹۱			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۰۶۵۶۶۹۳	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۱۹۶۴۳۸۰	شاغلان	۲۰۶۱۸۵۷۹	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۲۵۳۸۶۵۵
مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۶۱۴۲۳۳	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۱۰۴۶۴۷۶۰	مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۶۷۶۷۴۱	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۱۰۷۶۳۱۶۷
مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۵۵۲۸۱۶	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۱۴۴۲۰۲	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۵۸۳۸۲۸	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت	۱۱۱۹۴۳۲
مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۶۱۴۱۷	مزدوحقوق‌بگیران بیمه- شده- سازمان تامین اجتماعی	۹۰۱۵۲۵۸	مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۹۲۹۱۳	مزدوحقوق‌بگیران بیمه- شده- سازمان تامین اجتماعی	۹۳۲۱۰۸۵
		اجباری	۸۶۴۴۴۲۹			اجباری	۸۸۰۵۹۳۶
		کارگران ساختمانی	۳۳۷۵۷۱			کارگران ساختمانی	۴۸۱۲۵۵
		خادمین مساجد	۲۷۵۹۰			خادمین مساجد	۲۹۴۳۳
		مربیان مهد کودک	۵۱۳			مربیان مهد کودک	۲۸۷۱
		معلمین حق التدریس	۴۱۸۸			معلمین حق التدریس	۴۳۰
		اعضای نماینده بیمه ایران	۹۶۷			اعضای نماینده بیمه ایران	۱۱۶۰
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۳۰۵۳۰۰			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۳۲۲۶۵۰
		صنعت نفت	۸۳۲۵۷			صنعت نفت	۸۳۷۰۹
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۷۶۳۲۷			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۶۷۸۰۹
		بیمه های دولتی	۲۲۹۸			بیمه های دولتی	۲۲۹۳
		بیمه مرکزی	۳۲۷			بیمه مرکزی	۳۲۵
		سایر بیمه های دولتی	۱۹۷۱			سایر بیمه های دولتی	۱۹۶۸
		صدا و سیما	۱۱۸۲			صدا و سیما	۱۷۶۶۹
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۱۲			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۰۸۲۰
		سازمان بنادر و دریانوردی	۱۵۶۲			سازمان بنادر و دریانوردی	۱۴۰۵
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۰۲۰۰			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۹۶۸۸
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	۱۱۶۷۹			صندوق بازنشستگی آینده ساز	۱۱۳۸۶
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۴۷۳۰			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۳۶۵۰
		صندوق بازنشستگی مس	۳۵۹۵			صندوق بازنشستگی مس	۳۸۶۰
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۳۵۸			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	۳۶۱
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			**۱۱۴۹۴۷۳**	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			**۹۱۳۵۷۴**

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۲				سال ۱۳۹۳			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۰۶۱۸۵۷۹	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۲۹۹۸۳۰۵	شاغلان	۲۱۳۰۴۳۰۲	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۳۴۴۸۶۵۰
مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۸۳۸۷۲۵	مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۰۱۴۰۲۵	مزدوحقوق‌بگیران	۱۲۰۱۰۸۴۵	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۱۱۳۸۹۵۰۱
مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۷۶۰۵۷۴	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]	۱۱۹۵۱۶۱	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۱۹۳۶۶۹۰	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]	۱۱۴۹۰۶۹
مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۷۸۱۵۱	مزدوحقوق‌بگیران بیمه-شده- سازمان تامین اجتماعی	۹۵۳۱۱۰۲	مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۷۴۱۵۵	مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۹۹۵۷۶۳۲
		اجباری	۸۸۸۲۵۳۵			اجباری	۹۲۵۶۳۵۸
		کارگران ساختمانی	۶۱۳۶۲۲			کارگران ساختمانی	۶۶۵۵۰۱
		خادمین مساجد	۳۰۴۲۵			خادمین مساجد	۳۱۴۷۲
		مربیان مهد کودک	۲۹۷۴			مربیان مهد کودک	۲۷۷۵
		معلمین حق التدریس	۱۸۸			معلمین حق التدریس	۴۵
		اعضای نماینده بیمه ایران	۱۳۵۸			اعضای نماینده بیمه ایران	۱۴۸۱
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۸۷۷۶۲			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۸۲۸۰۰
		صنعت نفت	۶۹۳۶۷			صنعت نفت	۶۷۵۴۰
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۶۵۹۴۳			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۶۳۸۰۴
		بیمه های دولتی	۲۲۷۵			بیمه های دولتی	۲۴۸۳
		بیمه مرکزی	۳۱۹			بیمه مرکزی	۴۱۰
		سایر بیمه های دولتی	۱۹۵۶			سایر بیمه های دولتی	۲۰۷۳
		صدا و سیما	۵۷۹			صدا و سیما	۷۷۴
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۰۳۸۰			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۹۸۷۹
		سازمان بنادر و دریانوردی	۱۳۱۲			سازمان بنادر و دریانوردی	۱۳۰۴
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۰۶۷۳			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۰۸۹۵
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	۱۱۱۵۸			صندوق بازنشستگی آینده ساز	۱۰۹۲۰
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۲۶۸۳			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۱۱۵۵۲
		صندوق بازنشستگی مس	۳۳۹۲			صندوق بازنشستگی مس	۳۶۴۹
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			۸۲۴۷۰۰	اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			۶۲۱۳۴۴

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

[1] اطلاعات شاغلان کسورپرداز سازمان بازنشستگی کشوری از سال ۱۳۹۲ به بعد دردسترس بود لذا پس از کسر خویش فرمایان در قالب این عنوان ارایه شده است.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۴				سال ۱۳۹۵			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۱۹۷۲۰۸۴	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۳۶۷۱۲۳۵	شاغلان	۲۲۵۸۸۰۵۲	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۳۷۱۱۰۰۸
مزدوحقوق‌بگیران	۱۲۳۸۱۰۶۱	مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۷۳۲۳۶۲	مزدوحقوق‌بگیران	۱۲۵۰۹۱۳۱	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۱۱۸۱۳۳۷۴
مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۲۳۰۰۳۰۳	بیمه‌شدگان اصلی	۱۱۴۰۹۴۸	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۲۴۱۲۳۹۴	بیمه‌شدگان اصلی	۱۰۹۴۸۱۵
		کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]				کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]	
مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۸۰۷۵۸	مزدوحقوق‌بگیران بیمه-شده- سازمان تامین اجتماعی	۱۰۳۸۳۵۷۰	مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۹۶۷۳۷	مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۱۰۴۳۶۳۱۵
		اجباری	۹۴۲۵۰۷۱			اجباری	۹۴۰۸۰۱۹
		کارگران ساختمانی	۹۲۲۰۱۷			کارگران ساختمانی	۹۸۸۲۰۱
		خادمین مساجد	۳۱۸۳۷			خادمین مساجد	۳۱۴۸۳
		مربیان مهد کودک	۲۴۳۳			مربیان مهد کودک	۲۲۷۸
		معلمین حق التدریس	۷۱۴			معلمین حق التدریس	۴۵۶۰
		اعضای نماینده بیمه ایران	۱۴۹۸			اعضای نماینده بیمه ایران	۱۷۷۴
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۰۷۸۴۴			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۸۲۲۴۴
		صنعت نفت	۳۸۶۵			صنعت نفت	۷۴۹۱۹
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۵۹۰۹۸			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۴۵۰۳۹
		بیمه های دولتی	۲۳۵۶			بیمه های دولتی	۲۱۴۱
		بیمه مرکزی	۳۹۸			بیمه مرکزی	۴۲۵
		سایر بیمه های دولتی	۱۹۵۸			سایر بیمه های دولتی	۱۷۱۶
		صدا و سیما	۱۳۷۴			صدا و سیما	۲۹۷۶۲
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۱۱۱۸			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۱۱۰۳۰
		سازمان بنادر و دریانوردی	×			سازمان بنادر و دریانوردی	×
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۰۶۰۷			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۰۰۵۶
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	۹۶۶۵			صندوق بازنشستگی آینده ساز	۹۲۹۷
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۹۷۶۱			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	×
		صندوق بازنشستگی مس	×			صندوق بازنشستگی مس	×
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			**۶۴۸۶۹۹**	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			**۶۹۵۷۵۷**

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

[1] اطلاعات شاغلان کسورپرداز سازمان بازنشستگی کشوری از سال ۱۳۹۲ به بعد دردسترس بود لذا پس از کسر خویش فرمایان در قالب این عنوان ارایه شده است.

ادامه‌ی جدول ۱- تطابق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۶				سال ۱۳۹۷			
طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی		طرح آمارگیری نیروی کار		منابع ثبتی	
قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت	قلم آماری	جمعیت
شاغلان	۲۳۳۷۸۶۱۳	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۳۴۱۹۲۱۱	شاغلان	۲۳۸۱۳۰۴۵	بیمه شدگان اصلی شاغل	۱۳۶۴۹۱۴۹
مزدوحقوق‌بگیران	۱۲۹۱۲۹۹۵	مزدوحقوق‌بگیران	۱۱۹۵۰۴۰۳	مزدوحقوق‌بگیران	۱۲۹۵۲۰۱۴	مزدوحقوق‌بگیران ثبتی	۱۱۷۴۸۴۹۳
مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۲۸۰۸۳۶۵	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]	۱۰۵۴۵۱۹	مزدوحقوق‌بگیران در شغل اصلی	۱۲۸۲۷۲۴۸	بیمه‌شدگان اصلی کارکنان دولت -سازمان بیمه سلامت[1]	۱۰۱۷۶۲۹
مزدوحقوق‌بگیران در شغل دوم	۱۰۴۶۳۰	مزدوحقوق‌بگیران بیمه-شده- سازمان تامین اجتماعی	۱۰۶۱۹۱۷۰	مزد و حقوق‌بگیران در شغل دوم	۱۲۴۷۶۶	مزدوحقوق‌بگیران بیمه‌شده- سازمان تامین اجتماعی	۱۰۴۵۶۳۲۳
		اجباری	۹۶۰۸۰۲۰			اجباری	۹۶۰۵۱۸۸
		کارگران ساختمانی	۹۷۰۵۲۹			کارگران ساختمانی	۸۰۹۷۵۳
		خادمین مساجد	۳۳۱۲۸			خادمین مساجد	۳۴۰۳۴
		مربیان مهد کودک	۲۰۲۴			مربیان مهد کودک	۱۵۹۷
		معلمین حق التدریس	۳۳۶۳			معلمین حق التدریس	۲۴۸۹
		اعضای نماینده بیمه ایران	۲۱۰۶			اعضای نماینده بیمه ایران	۳۲۶۲
		مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۷۶۷۱۴			مزد و حقوق بگیران بیمه شده- سایر صندوقهای بیمه اجتماعی	۲۷۴۵۴۱
		صنعت نفت	۷۵۱۶۷			صنعت نفت	۸۸۰۰۱
		بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۳۸۶۷۶			بانکهای دولتی و شبه دولتی	۱۳۱۴۵۸
		بیمه های دولتی	۲۱۴۱			بیمه های دولتی	۱۹۵۵
		بیمه مرکزی	۴۲۵			بیمه مرکزی	۳۱۵
		سایر بیمه های دولتی	۱۷۱۶			سایر بیمه های دولتی	۱۶۴۰
		صدا و سیما	۲۹۸۹۴			صدا و سیما	۱۵۰۲۵
		شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۸۷۲۱			شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران	۸۴۹۲
		سازمان بنادر و دریانوردی	×			سازمان بنادر و دریانوردی	۱۱۲۴
		صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۳۲۵۵			صندوق بازنشستگی شهرداری تهران	۱۳۲۰۷
		صندوق بازنشستگی آینده ساز	۸۸۶۰			صندوق بازنشستگی آینده ساز	۹۱۷۹
		صندوق بازنشستگی ملی فولاد	×			صندوق بازنشستگی ملی فولاد	۶۱۰۰
		صندوق بازنشستگی مس	×			صندوق بازنشستگی مس	×
		صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×			صندوق بازنشستگی بنیاد مستضعفان	×
اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)			**۹۶۲۵۹۲**	**اختلاف (تفاضل آمارگیری نیروی کار با منابع ثبتی)**			**۱۲۰۳۵۲۱**

- منظور از علامت * ، عدم دسترسی به اطلاعات می‌باشد.

[1] اطلاعات شاغلان کسورپرداز سازمان بازنشستگی کشوری از سال ۱۳۹۲ به بعد دردسترس بود لذا پس از کسر خویش فرمایان در قالب این عنوان ارایه شده است.

۶- بحث ونتیجه‌گیری

همواره مقایسه آمارهای حاصل از دو منبع ثبتی و آمارگیری نشان‌دهنده اختلافی گاه معنی‌دار است. این اختلاف می‌تواند ناشی از عدم پوشش کامل در هر دو منبع (به دلایل مختلف از جمله ماهیت طرح یا فقدان قوانین حمایتی)، خطای نمونه‌گیری، دیرثبتی در آمارهای ثبتی و حتی عدم بیمه شدن افراد باشد. اما طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ مشخص شد، با اجرای قوانین حمایتی جدید و افزایش پوشش بیمه اجتماعی افراد از یک سو و کاهش خطای نمونه‌گیری، مشارکت بیشتر خانوارها و شناسایی دقیق‌تر وضع شغلی از سوی دیگر، این اختلاف کمتر و کمتر شده است. البته لازمه تداوم چنین روندی بهنگام بودن، بکارگیری شناسه‌های یکتاساز، امکان شناسایی دقیق‌تر وضع فعالیت و وضع شغلی در بانک‌های اطلاعاتی صندوق‌های بیمه به ویژه سازمان تأمین اجتماعی و برقراری ارتباط بین آن‌ها است. بر این اساس پیشنهاد می‌شود سازمان تأمین اجتماعی در بانک اطلاعاتی خود امکان تفکیک شاغلان در هر نوع بیمه، مزد و حقوق‌بگیران از کارفرمایان و کارکنان مستقل که در یک پوشش بیمه‌ای هستند، را فراهم سازد. همچنین صندوق‌هایی مانند صندوق بیمه اجتماعی روستائیان، کشاورزان و عشایر که در این مقاله به‌علت عدم تفکیک‌پذیری شاغلان از سایر افراد به آن پرداخته نشد، در بانک اطلاعاتی خود، امکان تفکیک مزبور را مهیا نمایند.

از سوی دیگر، با وجود ارتقای آمارهای ثبتی همچنان در آینده با این اختلاف روبرو خواهیم بود چرا که طرح آمارگیری نیروی کار، برآورد سالانه‌ای از تعداد شاغلان و به تبع آن مزد و حقوق‌بگیران ارایه می‌کند اما تعداد سالانه مزد و حقوق‌بگیران بیمه‌شده در حقیقت تعداد این نماگر در پایان سال تقویمی است. برای رفع این مهم، یکی از راهکارها، ارتقای آمارهای ماهانه سازمان‌های بیمه‌گر و محاسبه متوسط سالانه است.

۷- پیشنهادها

با توجه به آنچه در بخش بحث و نتیجه‌گیری بیان شد، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- اتخاذ سیاست‌های عملیاتی در خصوص دیرثبتی‌ها در آمارهای سازمان‌های بیمه‌گر
- اعمال کد ملی افراد به‌عنوان شناسه یکتا در سطح شهر، شهرستان، استان و کشور

- استخراج آمار ماهانه بیمه‌شدگان و ارایه متوسط تعداد بیمه‌شدگان به عنوان آمار سالانه یا فصلی
- بررسی و تطبیق تعاریف ملی و بین المللی شاغل، مزد و حقوق‌بگیر و کارکن مستقل در سامانه صندوق بیمه اجتماعی روستائیان، کشاورزان و عشایر
- بررسی و رفع اختلاف دو بانک اطلاعاتی صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان بیمه سلامت
- ثبت دقیق و کامل ویژگی‌های بیمه‌شدگان مانند جنس، سن و استان / شهرستان محل سکونت
- بررسی و امکان‌سنجی ویرایش جدید طبقه‌بندی وضع شغلی (مصوب بیستمین کنفرانس آمارشناسان کار- اکتبر ۲۰۱۸).

تقدیر و تشکر

نویسندگان مقاله از نظرات دکتر فرهاد مهران که باعث بهبود کیفیت مقاله شدند، تشکر و قدردانی می‌نمایند. همچنین نویسندگان از خانم‌ها سمیرا زمانی، زهره قارزی، مهرانه شمشیربندی، الهام‌السادات شجاعی و آقای علی رحیمی که در جمع آوری اطلاعات مربوط به آمارهای ثبتی بسیار مساعدت نمودند تشکر و سپاسگزاری می‌نمایند.

توضیحات

۱. از ارایه تعریف برای مفاهیمی که در این مقاله کاربرد نداشته و استفاده نشده‌اند ، اجتناب شده است مانند تعریف جمعیت فعال، بیکار، بیمه‌شده تبعی.

۲. اگرچه بازنشستگان شاغل محسوب نمی‌شوند و انتظار می‌رود جز کارکنان دولت نباشند، سازمان بیمه سلامت شاغلان بخش دولت و بازنشستگانی که قبلاً شاغل بخش دولت بوده‌اند را در قالب نوعی از بیمه به نام «کارکنان دولت» ثبت می‌کند.

۳. این مهم به دلیل وجود قوانین و مقررات خاص سازمان های نامبرده است

مرجع‌ها

[۱] بانک تجارت (۱۳۸۴ تا ۱۳۹۰). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/392348

[۲] بانک رفاه کارگران (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/200080

[۳] بانک صادرات (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۷، تهران. https://b2n.ir/450714

[۴] بانک صنعت و معدن (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/080369

[۵] بانک مسکن (۱۳۸۷). گزارش مالی سالانه ۱۳۸۶، تهران.

[۶] بانک ملت (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۷، تهران. https://b2n.ir/408489

[۷] بانک ملی (۱۳۸۷، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱). گزارش مالی سالانه، سال‌های ۱۳۸۶، ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰، تهران. https://b2n.ir/778858

[۸] بیمه مرکزی ایران (۱۳۸۹ تا ۱۳۹۸). سالنامه های آماری سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۸۸، تهران. https://b2n.ir/835664

[۹] سازمان برنامه و بودجه استان‌ها (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵). سالنامه آماری استان سال‌های۱۳۹۴-۱۳۸۴، سازمان برنامه و بودجه استان،مرکز استان.

[۱۰] سازمان تأمین اجتماعی (۱۳۹۱). سازمان تأمین اجتماعی از نگاه آمار ۱۳۹۰-۱۳۴۰، تهران. https://b2n.ir/793987

[۱۱] سازمان تأمین اجتماعی (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸). سالنامه های آماری سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۸۹، تهران. https://b2n.ir/906482

[۱۲] سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۸). آمارنامه شهرداری تهران سال‌های۱۳۹۷-۱۳۸۷، تهران. https://b2n.ir/013181

[۱۳] صندوق بازنشستگی بانک‌ها (۱۳۹۷ و ۱۳۹۸). آمارنامه صندوق بازنشستگی بانک‌ها سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶، تهران.

[۱۴] صندوق بازنشستگی کشور (۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸). سالنامه صندوق بازنشستگی کشور سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، تهران.

[۱۵] مرکز آمار ایران (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸). سالنامه آماری استانی سال‌های۱۳۹۷-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/579094

[۱۶] مرکز آمار ایران (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸). سالنامه آماری کشور سال‌های۱۳۹۷-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/579094

[۱۷] مرکز آمار ایران (۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸). نتایج آمارگیری نیروی کار سال‌های۱۳۹۴-۱۳۸۴، تهران. https://b2n.ir/119065

[۱۸] مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۱۳۹۱-۱۳۹۸). آمارنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی سالهای ۱۳۹۷-۱۳۹۰، تهران. https://b2n.ir/665650

[۱۹] وزارت رفاه و تأمین اجتماعی (۱۳۸۸ و ۱۳۸۹). سالنامه های آماری سال‌های۱۳۸۷ و ۱۳۸۸، تهران.

[20] Brigitte, B., Wim, L., Alain, V. and Kirsten, W. (2002). Labour Accounts: A Step Forward to a Coherent and Timely Description of the Labour Market.

[21] ILO (1982). Resolution Concerning Statistics the Economically Active Population, Employment, Unemployment and Underemployment, 13th International Conference of Labour Statisticians, Geneva.

[22] ILO (1993). General Report Fifteenth International Conference of Labour Statisticians.

[23] Mushkudiani, N., Daalmans, J. and Pannekoek, J. (2015). Reconciliation of Labour Market Statistics using Macro-integration. Statistical Journal of the IAOS, **31**, 257-262.

[24] Mushkudiani, N., Daalmans, J. and Pannekoek, J. (2012). Macro-integration Techniques with Applications to Census Tables and Labour Market Statistics. Discussion paper, Statistics Netherlands.

[25] United Nations (2008). System of National Accounts, http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/

کیانا ملک‌پور
فوق لیسانس آمار
تهران، خیابان دکتر فاطمی، روبروی حجاب، وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی، مرکز آمار و اطلاعات راهبردی.
رایانشانی:malekpour_kiana@yahoo.com

زهره فلاح محسن‌خانی
دکترای آمار
تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر، خیابان فکوری، شماره ۱۴۵، پژوهشکده آمار.
رایانشانی: zohrehf@yahoo.com